

ชุมชนนักปฏิบัติ

(Community of practice : CoP)

เชื่อว่าหลายท่านอาจเคยมีข้อสงสัยว่า เอ๊ะ??

CoP หรือชุมชนนักปฏิบัติเป็นอย่างไร และต่างกับการประชุมทั่วไป หรือไม่ อย่างไร
วันนี้เรามีคำตอบมาให้ทุกท่านได้เรียนรู้กัน

ก่อนอื่นมาทำความเข้าใจกับนิยามของคำว่า ชุมชนนักปฏิบัติ (Community of Practice : CoP) กันว่า คืออะไร ซึ่งขอสรุปสั้น ๆ คือ **“การรวมตัวของกลุ่มคนที่มีปัญหาหรือความปรารถนาในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ เชิงลึก (ผ่านพื้นที่จริงการประชุม หรือเสมือน) ด้วยความสมัครใจ ทำให้เกิดการสร้างความเข้าใจ มุมมอง หรือพัฒนาแนวปฏิบัติ/ ทักษะ/ วิธีการในการแก้ปัญหาในเรื่องนั้น ๆ”** (ประยุกต์จากสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2547) โดยมีการใช้กระบวนการจัดการความรู้ คือ ระบุปัญหาสำคัญ กำหนดวัตถุประสงค์/เป้าหมาย ค้นหา รวบรวม เรียบเรียง ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์สำคัญ เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาร่วมกันมีการเทียบเคียง ผสมผสานกับความรู้จากแหล่งที่เชื่อถือได้จากภายนอก จากนั้นจึงสรุปเป็นความรู้ที่พร้อมใช้ ในรูปแบบของแนวทางปฏิบัติ กระบวนการทำงาน นำไปทดลองใช้/ปฏิบัติและประเมินผล จนมั่นใจว่าใช้ได้จริง ทำให้การทำงาน/บริการ มีประสิทธิภาพประสิทธิผล สามารถแก้ไขปัญหาได้โดยระหว่างกระบวนการนำไปใช้ มีการพัฒนาความรู้ ทักษะของผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้มั่นใจว่าเข้าใจและทำได้จริง รวมทั้งมีการจัดเก็บเป็นคลังความรู้ เป็นสินทรัพย์ความรู้ (Knowledge asset) เผยแพร่ และขยายผล ให้ผู้เกี่ยวข้องในองค์กรหรือภายนอกสามารถนำความรู้นั้นไปใช้ในการทำงานในทิศทางเดียวกัน มีการติดตาม ทบทวน พัฒนาให้ความรู้เป็นปัจจุบัน และทำให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด สร้างโอกาสในการขยายผลเชิงโครงการพัฒนางาน นวัตกรรม งานวิจัย หรือแนวคิดใหม่ เป็นการส่งเสริมให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (learning organization) และให้มั่นใจว่าสินทรัพย์ความรู้ยังใช้ได้ผลจริงเสมอในวิถีปฏิบัติขององค์กร เป็นการแสดงถึงการเป็นองค์กรที่มีการเรียนรู้ (organization learning) ด้วย

ซึ่งคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ใช้ **KM strategy “Siriraj Link - Share - Learn”** เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อน โดยบูรณาการกับการพัฒนาคุณภาพอย่างเป็นระบบ โดยใช้รูปแบบ CoP เป็นเวทีแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ความคิดเห็น ทำให้เกิดวัฒนธรรมการต่อยอดความรู้ ความเชี่ยวชาญของทีมสหสาขา ซึ่งมีทั้งรูปแบบ CoP เฉพาะกลุ่ม ทำให้เกิดความรู้ที่เป็นความเชี่ยวชาญเฉพาะ และรูปแบบ Siriraj CoP เพื่อใช้แก้ปัญหาในเชิงক্র่อมสายงาน คร่อมหน่วยงาน โดยทั้งสองรูปแบบมีเป้าหมายเดียวกันคือ เพื่อสร้างองค์ความรู้เชิงลึกที่ใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาให้เป็นรูปธรรมเชิงระบบและเชิงรุกที่ตอบโจทย์หน่วยงานและองค์กร

